

16.1.2017

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi alkoholilain kokonaisuudistukseksi (STM075:00/2011)

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoja otsikkoasiassa. Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK) esittää lausuntonaan seuraavaa:

1 YLEISTÄ

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi uusi alkoholilaki. Luonnoksessa esitetään, että alkoholiyhtiölle kuuluvaa alkoholijuomien vähittäismyynnin yksinoikeutta muutettaisiin sallimalla luvanvaraiseen vähittäismyyntiin kaikki enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävät alkoholijuomat. Esitykseen sisältyy myös niin sanotun valmistustaparajoituksen poistaminen alkoholiyhtiön vähittäismyymontimonopolin ulkopuolisista tuotteista.¹ Lisäksi esityksessä esitetään anniskelua koskevaa sääntelyä kevennettäväksi.

SOK:n näkemyksen mukaan alkoholilain uudistus vähentäisi Alkon sijoittumisesta aiheutuvaa kilpailuhaittaa päivittäistavarakaupalle. Tämä on tärkeää etenkin pienten kauppojen elin- ja työllistämismahdollisuuksien näkökulmasta. Suomen myymälöistä noin 60 % on pieniä, alle 400 m²:n myymälöitä. Monipuolinen, asiakkaan tarpeisiin vastaava valikoima parantaa pienten myymälöiden elinvoimaisuutta tulevaisuudessa ja tukee koko maan kattavan kauppaverkoston olemassaoloa. Ruokakaupan lisäksi kyse on samalla myös monen muun lähipalvelun säilymisestä etenkin kasvukeskusten ulkopuolella.

Lisäksi Taloustutkimuksen selvityksen (2017) mukaan alkoholilain vähittäiskauppaa koskevat muutokset vähentävät merkittävästi A-oluen sekä saman vahvuisten siiderien ja lonkeroiden matkustajatuontia ja siten siirtävät verotuloja kotimaahan.

SOK kannattaa edellä mainittua maltillista alkoholilain uudistusta, ottaen huomioon seuraavat muutosesitykset. SOK pitää myös myönteisenä hallituksen pyrkimyksiä jatkaa sääntelyn keventämistä.

2 YKSITTÄISIÄ MUUTOSesityksiä koskevat huomiot

Alkoholijuomien vähittäismyynnin 5,5 %:n alkoholipitoisuuden enimmäisraja

SOK:n näkemyksen mukaan 5,5 %:n enimmäisraja päivittäistavarakaupoissa myytävälle alkoholijuomille on liian alhainen, sillä se käytännössä estää pienpanimo-oluiden päätyksen laajemmassa mittakaavassa kaupan valikoimiin. Moni olut käy luonnostaan yli nykyisen vähittäismyynnin 4,7 % rajan ja myös yli 5,5 % rajan, ja alkoholimäärän säätäminen nykyisiin rajoihin mallasmäärää vähentämällä heikentää oluen makua. Siksi

¹ Vähittäismyynnin sallittavuus alkoholiyhtiön ulkopuolella ei siis enää riippuisi siitä, onko juoman sisältämä alkoholi valmistettu käymisteitse vai tislamalla.

16.1.2017

merkittävä osa Suomessa tuotetuista pienpanimo-oluista on vahvuudeltaan yli edellä mainittujen rajojen.

Pienpanimo-oluet ovat lisänneet suosiotaan viime vuosina, mikä näkyy pienpanimoiden määrän lisääntymisenä ja toisaalta oluen kulutuksen siirtymisenä erikoisoluisiin. Erikoisoluiden suosion kasvu näkyy myös tilastoissa: pintahiivaoluiden vähittäismyyntivolyymi on kasvanut jopa 45 % samalla, kun perinteisten pohjahiivaoluiden myynti on säilynyt ennallaan ja viinien vähittäismyyntivolyymi laskenut 0,4 % (Valvira: Alkoholijuomien myynti (1–8/2016)). SOK näkee, että laajemman pienpanimo-oluiden valikoiman kautta se pystyisi palvelemaan asiakkaitaan paremmin.

Pidemmällä aikavälillä SOK näkee, että päivittäistavarakaupoissa voitaisiin myydä kaikkia mietoja alkoholijuomia.

Valvonta ja vähittäismyynnin henkilökunta

Hallituksen esitysluonnoksen 37. §:n mukaan vähittäismyynti- ja anniskelupaikassa tulisi olla toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen riittävästi henkilökuntaa tehokkaan valvonnan ja järjestyksenpidon toteuttamiseksi. Säännös olisi vähittäismyynnin osalta uusi. SOK:n näkemyksen mukaan nykyinen käytäntö, jossa alkoholijuomien vähittäismyyntilupahakemuksessa kuvataan myynnin valvonta ja juomien sijoittelu myymälässä, on riittävä. SOK esittää, että kyseistä säännöstä ei laajenneta koskemaan vähittäismyyntiä.

Lisäksi ongelmana vaatimuksessa on, että se ei ole tarkka ja jättää epäselväksi, mikä katsottaisiin riittäväksi henkilökunnan määräksi. Lisäksi tehokkaan valvonnan ja järjestyksen valvonnan määrittelemisen jää tulkinnanvaraiseksi. Koska edellä mainitun säännöksen laiminlyönti voi johtaa varoitukseen, laiminlyöntimaksuun ja luvan peruuttamiseen (§ 69 ja 70), säännöksen täsmällisyys on olennaista. SOK esittää, että viittaukset 37. §:ään §:ssä 69 ja 70 poistetaan.

Henkilöllisyyden todistaminen

Esityksen 39. §:n mukaan henkilöllisyyden todistamiseen kelpaavaksi asiakirjaksi hyväksyttäisiin ajokortti, passi tai kuvallinen henkilökortti. Asiaa ei ole aiemmin määritelty säädösten tasolla. SOK:n mielestä asiaa ei tulisi rajata tiukasti laissa. Alkoholilain tavoitteiden kannalta keskeistä ei ole henkilöllisyyden todistaminen, vaan se, ettei alkoholijuomia myydä alaikäisille.

Henkilöllisyyden todistamisessa on ilmennyt käytännön ongelmia muun muassa viranomaisten myöntämissä pakolaisten matkustusasiakirjoissa, jotka eivät myöskään olisi uudessa alkoholilaissa henkilöllisyyden todistamiseen kelpaavia.

Lakiesityksessä 72. §:n 4. momentin 2. kohdan mukaan alkoholirikkomuksesta voitaisiin tuomita se, joka erehdyttääkseen alkoholijuomien vähittäismyynnin henkilökuntaa käyttää toisen henkilötodistusta, passia tai ajokorttia henkilöllisyytensä todistamiseen. SOK pitää esitystä perusteltuna, koska elinkeinonharjoittajalle säädetään seuraamuksista, jos se myy alkoholijuomia alaikäiselle, mutta elinkeinonharjoittajan erehdyttäminen tässä tilanteessa on jäänyt laissa kieltämättä.

16.1.2017

Vähittäismyyntiaika

Vähittäiskauppaa koskeva liikeaikalaki kumottiin vuoden 2016 alussa, mikä tarkoittaa, että kauppojen aukioloaikoja ei enää säännellä. S-ryhmässä myymälöiden aukioloaikoja on laajennettu selkeästi. Kauppojen myyntiä ja palvelua tukisi ratkaisu, että myös alkoholin osalta vähittäismyyntiaikaa pidennettäisiin. Pidemmät myyntiajat tukisivat erityisesti lähikauppojen elinvoimaa. Laajentuneet aukioloajat palvelevat esimerkiksi vuorotyössä käyviä.

Aukioloaikojen vapautuminen ei ole lisännyt alkoholijuomien myyntiä päivittäistavarakaupoissa. Panimoliiton tilaston 1–9/2016 mukaan oluen myyntivolyymi (litroissa) kasvoi 0,3 % kyseisellä aikavälillä. Vastaavalla ajanjaksolla Tilastokeskuksen julkaiseman kaupan liikevaihtokuvaajan mukaan päivittäistavarakaupan volyyymi kasvoi 1,2 %. Vastaava kehitys on vielä selkeämmin havaittavissa S-ryhmän omia, koko vuoden 2016 myyntilukuja tarkasteltaessa. Elintarvikkeiden myyntivolyymi on kasvanut siis enemmän suhteessa oluen myyntivolyymiin.

Esitysluonnoksessa alkoholin vähittäismyyntiaikoihin ei esitetä muutoksia. Alkoholiyhtiön osalta myyntiaikaa pidennettäisiin kuitenkin arkipäivinä kello 21:een.

SOK esittää, että 41. §:n osalta alkoholin vähittäismyyntiaikaa pidennettäisiin kello 21:stä kello 23:een.

Alkoholin verkkokaupan mahdollistaminen alkoholin vähittäismyyntiluvan saaneille

Eurooppalaiset sisämarkkinat ja verkkokaupan kehittyminen ovat muuttaneet vähittäiskauppaa ja alkoholin myyntiä. Ulkomaisesta verkkokaupasta voi jo nykyisin tilata kotiovelle alkoholituotteita, mutta esimerkiksi ruoan verkkokaupan yhteydessä tämä ei ole lain mukaan sallittua. Nykytila estää osin suomalaisen ruoan verkkomyynnin kehittymistä sekä asettaa kotimaiset toimijat eriarvoiseen asemaan ulkomaisten vähittäismyyjien kanssa.

SOK esittää, että alkoholin vähittäismyyntiluvan saaneilla olisi mahdollisuus myydä vähittäismyyntivalikoimiin kuuluvia alkoholituotteita ruoan verkkokaupan yhteydessä. Myynnin yhteydessä on mahdollista suorittaa ikärajavalvonta samaan tapaan kuin fyysisessäkin vähittäismyymälän toimipaikassa.

Hinnoittelu ja hinnan ilmoittaminen

Nykytilaa vastaavasti 50. §:ssä säilytettäisiin vähittäismyyntiä ja anniskelua koskeva paljousalennuksen kieltö. Vähittäismyynnissä yksittäin myytävän alkoholijuomapakkauksen hinta ei saisi olla korkeampi kuin saman pakkauksen hinta monipakkauksessa myytynä. Vähittäismyynnissä alkoholijuomapakkauksen tarjouskampanjan tulisi edellä mainitun pykälän nojalla kestää vähintään kaksi kuukautta, mikäli tarjoushinnasta ilmoitetaan myyntipaikan ulkopuolella. Vuonna 2008 voimaan tulleen sääntelyn tavoitteena lienee ollut se, ettei monipakkausten ostaminen halvemman hinnan vuoksi muodostuisi kuluttajalle houkuttelevammaksi kuin yksittäispakkauksen ostaminen.

Oluen kokonaiskulutus ei ole viimeisen kymmenen vuoden aikana kasvanut, mutta myynti on ohjautunut tarjousmyyntipykälän myötä suurimpiin pakkauskoikiin ja halvempiin oluisiin.² Lain vaatima pitkä tarjousjakso onkin johtanut siihen, että olut on

² Tarjousmyyntipykälän vaikutus oluen myyntiin. Makery, 2016.

16.1.2017

käytännössä aina tarjouksessa. Säännös on siis toiminut täysin tavoitteidensa vastaisesti.

Paljousalennusten kieltö aiheuttaa myymälätasolla myös sitä, että kuluttajat repivät monipakkauksista yksittäisiä alkoholipakkauksia. Tämä aiheuttaa myymälöissä epäsiisteyttä ja kaksinkertaista työtä hintamerkintöjen osalta. Edellä mainitusta normista johtuen hintaa koskeva hyllyreunamerkintä on käytännössä tehtävä aina sekä monipakkaukselle että sen sisältämillä yksittäisillä pakkauksille.

Alkoholijuoman hinnasta annettavan hyvityksen, joka lasketaan alkoholijuomien tai muiden kulutushyödykkeiden ja palveluiden ostojen perusteella, tarjoaminen ja maksaminen olisi lain 50. §:n nojalla kielletty. Kyseessä olisi uusi kieltö. Käytännössä säännöksellä kiellettäisiin muun muassa kaupan ja ravintoloiden kanta-asiakkuuteen perustuvat ostohyvitykset. Säännösehdotuksen ratiota ei perustella mitenkään.

SOK pitää hintahyvityksen kieltöä kohtuuttomana. Kanta-asiakkuuteen tai etuohjelmaan perustuvat alennukset alkoholiostoksista ovat yksittäiselle kuluttajalle marginaalisia, eivätkä ne ole peruste tai kannuste alkoholin ostamiselle. Kaupan alalle uudesta kiellosta aiheutuisi huomattavat järjestelmämuutoksista johtuvat kustannukset.

Toiseksi, kieltö kohtelee eriarvoisesti eri toimialoja. Samalla kieltö myös tukee tiettyjä toimialoja toisten toimialojen kustannuksella. Kiellon piiriin ei ole tarkoitettu kuuluvaksi vaikkapa luottokorttiyhtiöiden ostoksista tarjoamia bonuksia tai palkintopisteitä. Kiellon tulisikin vähintään soveltua tasapuolisesti ja laajasti kaikkiin yrityksiin, kuten lento-, laiva- ja luottokorttiyhtiöihin, toimialoista ja käytetyistä järjestelmistä riippumatta.

SOK esittää, että 50. § poistetaan kokonaisuudessaan hallituksen esityksestä.

Omavalvonta

54. §:n mukaan luvanhaltijan on laadittava kirjallinen suunnitelma toimintansa lainmukaisuuden varmistamiseksi, noudatettava sitä ja pidettävä sen toteuttamisesta kirjaa (omavalvontasuunnitelma). Hallituksen esitysluonnoksen 15.–17. §:n mukaan 54. §:n mukainen omavalvontasuunnitelma on edellytys, mikäli toimija hakee lupaa väkiviinan maahantuontiin ja tukkumyyntiin sekä alkoholijuomien tukkumyyntiin ja vähittäismyyntiin. Tarkemmat säännökset omavalvontasuunnitelman laatimisesta sekä sen sisällöstä ja toteuttamisesta annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Kaupan yritykset ovat kehittäneet ikärajavaltavien tuotteiden omavalvontaa pitkäjänteisesti ja tuloksellisesti. Kaupan yritykset suhtautuvat alkoholijuomien lainmukaiseen myyntiin vakavasti, ja vastuullinen myynti on tärkeä osa kaupan vastuullista toimintaa.

Kaupan yrityksillä on ollut käytössään pitkään yhtenäinen alkoholijuomien myynnin omavalvontasuunnitelma sekä kirjausmenetelmät alkoholilain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamiseksi. Myymälöissä käytössä olevassa omavalvontasuunnitelmassa ohjeistetaan muun muassa myynnin järjestelyistä (sijoittelu myymälässä, myynnin vastuuhenkilö), alkoholijuomien hinnoittelusta ja hintamerkinnoista, henkilökunnan perehdytyksestä, ikärajavaltavasta ja henkilötodistuksen kysymisestä, myyntiin liittyvistä ongelmatilanteista, alkoholijuomien välittämisestä ja väärinkäytöstä sekä alkoholijuomien myyntiaikojen noudattamisesta. Omavalvonnan kirjanpitoa tehdään myymälöissä tehdyistä ikärajatarkastuksista ja niiden tuloksista, selvästi päihtyneiden alkoholinostoyrityksistä, alkoholin välitysepäilyistä,

16.1.2017

vakavista ongelmatilanteista sekä viranomaisten tarkastusten johdosta toteutetuista toimenpiteistä. Kirjanpito ja omavalvontasuunnitelman ylläpito toteutetaan sähköisellä järjestelmällä, joten esitämme, että myös sähköinen omavalvontasuunnitelma sallitaan.

Vuonna 2013 PTY:n jäsenyritykset nostivat alkoholin ja tupakan ikärajavällynnässä viiteikärajaa 30 vuoteen. Se tarkoittaa sitä, että alkoholia ja tupakkaa ostavalta asiakkaalta tarkistetaan ikä, jos hän näyttää alle 30-vuotiaalta.

SOK ei kannata mahdollista lisäsääntelyä, jota mahdollinen sosiaali- ja terveysministeriön asetus omavalvontasuunnitelmasta saattaisi tuoda. Näemme, että nykyisessä ohjeessamme käsittelemme jo hallituksen esityksen 54. §:ssä todetun kriittisten tilanteiden hallinnan, havaittujen puutteiden korjaamisen sekä lain noudattamisen. Siksi SOK toivoo, että asetusvalmistelussa huomioitaisiin kaupan nykyinen alkoholijuomien myynnin omavalvonta, eikä toimijoille asetettaisi lisävelvoitteita. Toivomme lisäksi, että valmistelu tehtäisiin yhteistyössä kaupan alan asiantuntijoiden kanssa, jotta asetus soveltuisi mahdollisimman hyvin kaupan käytännön toimintaan.

54. §:n yleisperusteluissa todetaan, että kentän valvontatehtäviin voi sisältyä liikepaikan tarkastuksen lisäksi myös kohteen ulkopuolella tapahtuvaa tarkkailua, jossa seurataan luvanhaltijan omavalvonnan toimivuutta ja liikepaikan suhdetta ympäristöönsä. Kohta jää epäselväksi ja mahdollistaa toteutuessaan tarkastajille hyvin moninaiset tarkkailutoimenpiteet, jotka saattavat kohdella epätasa-arvoisesti toimijoita. Esitämme, että tällaista ulkopuolelta tehtävää tarkkailua ei sisällytetä valvontakäytäntöihin näin epäselvällä tavalla.

Esityksen 16. §:n mukaan alkoholijuomien tukkumyyntilupa myönnetään hakijalle, joka on laatinut 54. §:n mukaisen omavalvontasuunnitelman. Omavalvontasuunnitelman tulee olla kirjallinen, ja siinä on kuvattava muun muassa, miten kriittisten tilanteiden riskien hallinta toteutetaan.

Kriittisten tilanteiden riskien hallinta soveltuu melko huonosti tukkumyyntiin alkoholilain tavoitteiden näkökulmasta, koska tukkumyynnissä ei ole kuluttaja-asiakkaita. Tukuissa keskitytään verottomien ja verollisten varastojen erottamiseen, alkoholijuomien myyntiin asiakasrekisterissä oleville luvanhaltijoille ja raportointiin liittyvien viranomaistoimintojen suorittamiseen. Joskus tapahtuu tuotteiden rikkoutumisia, palautuksia ja takaisinvetoja, mutta sellaisten tilanteiden hallinta on jo nyt kuvattu elintarvikelain mukaisessa omavalvontasuunnitelmassa.

Tukkumyyntiä valvoo Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira silloin, kun toimijalla on veroton alkoholijuomavarasto, ja Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, kun toimijalla on alkoholijuomien verollinen varasto. Tukkumyyntiä koskeva byrokratia ei tältä osin kevene ottaen huomioon, että molemmilla valvojilla on oma suunnitelmallinen valvontansa. Tukkumyynnin verottomien varastojen valvonta on tosin ollut vähäistä, mikä kertoo toiminnan riskittömyydestä. Lisäksi tukkumyyjän valvontamaksuperusteena myynnin määrä on epäsuhteessa toiminnan riskiperusteiseen valvontaan. Tukkumyyjän käyttämiin varastoihin kohdistuva valvontamaksu on päällekkäinen kunnallisen elintarvikehuoneistoon kohdistuvan valvontamaksun osalta.

Jatkossa on syytä edelleen vähentää tukkumyynnin viranomaisvalvontaa ja painottaa toimijoiden omavalvontaa kuten lain tavoitteissa mainitaankin.

Tukkumyynnin omavalvontasuunnitelman laatimisen, sisällön, toteuttamisen sekä sähköisen muodon osalta viitataan edellä lausuttuun.

16.1.2017

Vähittäismyynnin valvontamaksu

Hallituksen esitysluonnoksen 75. §:ssä ja liitteessä määrätään vähittäismyynnin valvontamaksujen perusteista ja suuruudesta. Vähittäismyynnin valvontamaksu peritään kultakin myymälältä erikseen. Maksu on veroluonteinen, eikä se perustu konkreettisiin valvontasuoritteisiin.

Maksuihin ehdotetaan noin 67 % korotusta nykytasoon nähden.³ Uuden alkoholilain yksi keskeinen tavoite on parantaa kotimaisen elinkeinoelämän kilpailukykyä suhteessa vaikkapa Viron matkustajatuontiin. Valvontamaksujen perusteeton korottaminen lisäisi kotimaisen toimitusketjun kustannuksia ja heikentäisi muulla lakiuudistuksella elinkeinoelämälle saatavia hyötyjä.

SOK vastustaa valvontamaksun korotusta ja esittää, että vähittäiskaupan valvontamaksu säilytetään nykyisellä tasolla.

Määritelmät

Esitysluonnoksen 3. §:ssä ehdotetaan alkoholipitoisen aineen määritelmää muutettavan siten, että alkoholipitoisia aineita olisivat sellaiset aineet ja tuotteet, jotka sisältävät enemmän kuin 1,2 tilavuusprosenttia etyylialkoholia (nykyinen raja 2,8 tilavuusprosenttia). Elintarviketurvallisuusvirasto Evira suosittelee tällä hetkellä, että jos kiinteän elintarvikkeen alkoholipitoisuus on yli 1,8 painoprosenttia, siitä ilmoitettaisiin vapaaehtoisesti pakkauksessa kuluttajalle. Evira suosittelee edelleen, että yli 3 painoprosenttia alkoholia sisältävien makeisten pakkauksiin on alkoholin haitallisten terveysvaikutusten vuoksi suositeltavaa tehdä merkintä niiden soveltumattomuudesta lapsille.

SOK esittää, että alkoholipitoisten aineiden määritelmän ulkopuolelle rajattaisiin kiinteät elintarvikkeet, joiden alkoholipitoisuus on alle 2,8 painoprosenttia.

Anniskeluajan jatkoaikailmoitus ja järjestyksen valvonta

Esitysluonnoksen 43. §:n mukaan anniskelua saisi jatkaa ilmoituksen perusteella kello neljään. Ravintolatoimialalla on nähty, että jatkoaikalupien hakeminen on ollut voimassa olevan lainsäädännön mukaan raskas prosessi. SOK pitää myönteisenä esitettyä sääntelyn keventämistä.

Esityksen 44. §:n mukaan anniskelun jatkaminen kello neljään edellyttäisi vähintään kahta järjestyksenvalvojaa jokaista alkavaa 200 asiakaspaikkaa kohti, ellei viranomainen myönnä tästä poikkeusta. SOK ei pidä vaatimusta tarpeelliseksi ja esittää, että se poistetaan. Pykälään esitetään kirjattavaksi, että luvanhaltijan on tehtävä omavalvontasuunnitelma järjestyksenvalvonnasta kello kahdenkymmenenneljän jälkeen.

Alkoholijuoman nauttimiskiellot

Ehdotuksen 34. ja 35. §:ssä säädettäisiin siitä, että alkoholijuomien vähittäismyyntipaikassa ei saa nauttia mitään alkoholijuomia ja anniskelupaikassa saa nauttia vain luvanhaltijan myymiä alkoholijuomia.

³ Ehdotettu korotus on 120 eurosta 200 euroon.

16.1.2017

Esitysluonnoksen 82. §: n mukaan alkoholijuoman nauttiminen olisi kielletty ensinnäkin yleisölle avoimessa majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain tarkoittamassa ravitsemisliikkeessä. Säännöksessä sallittaisiin kuitenkin osallistujien omien alkoholijuomien nauttiminen sellaisessa ravitsemisliikkeessä, jossa tarjoillaan ruokaa suljetulle seurueelle. Käytännössä tämä tarkoittaisi tilausravintoloita.

On huolestuttavaa, että tilausravintolat jäisivät edellä kuvatussa tilanteessa valvonnan ulkopuolelle. Tämä voi pahimmillaan johtaa harmaan talouden kasvuun. SOK:n mukaan lakiesitys pitää kirjoittaa niin, että alkoholin nauttimiseen ja tarjoiluun on oltava anniskelulupa myös tilausravintoloissa. SOK pitää myös tärkeänä, että laki kirjoitetaan riittävän selvästi niin, että toiminnanharjoittajalle on selvää, onko hänen haettava anniskelulupa vai ei.

Alkoholijuoman poiskuljettaminen anniskelualueelta

Esitysluonnoksen 35. §:n mukaan anniskeltua alkoholijuomaa ei saa kuljettaa anniskelualueen ulkopuolelle eikä nauttia sen ulkopuolella. Esityksen perustelut ovat ymmärrettäviä siltä osin kuin sillä ehkäistään alkoholijuomien poiskuljettamista anniskelupaikasta. Säännös on kuitenkin ongelmallinen, koska se mahdollistaa tulkinnan, jonka mukaan asiakas ei voi kaikissa tilanteissa liikkua saman ravintolan anniskelualueiden välillä, jos välissä on esimerkiksi portaikko tai jalkakäytävä.

SOK esittää, että 35. §:ää täsmennetään siten, että anniskeltua alkoholijuomaa ei saa kuljettaa anniskelupaikan ulkopuolelle. Säännöksen perusteluissa on tarpeen todeta, että poiskuljettamisesta ei ole kyse, kun asiakas hetkellisesti vie alkoholijuoman pois anniskelupaikasta siirtyessään anniskelupaikan anniskelualueelta toiselle.

Lausunnot ja tiedonsaanti anniskelulupahakemuksista

Hallituksen esitysluonnoksen 20. §:n mukaan lupaviranomaisen olisi ilmoitettava saman kiinteistön sekä viereisen ja vastapäätä olevan asuinkiinteistön omistajalle ja haltijalle anniskelulupahakemuksesta ja varattava hänelle tilaisuus esittää huomautuksensa, jos hakemus koskee anniskelua ulkotiloissa tai kohteessa on aiemmin esiintynyt järjestyshäiriöitä tai meluhaittoja.

Valitettavasti viranomaisen saamista huomautuksissa ovat ylliedustettuina ravintolatoiminnan vastustajat ja paikallisen vaikuttamisen mahdollisuutta käyttävät herkimmin ne tahot, jotka suhtautuvat negatiivisesti kaikenlaiseen ravintolaliiketoimintaan. Pahimmillaan huomautukset voivat olla perusteettomia, mutta viranomaisen tulisi huomioida ne asian käsittelyssä. Tämä viivästyttäisi lupakäsittelyä.

SOK esittää, että säännös, jonka mukaan terassien lupahakemuksista pitäisi ilmoittaa asuinkiinteistöjen omistajille tai haltijoille, tulisi poistaa.

16.1.2017

Muuta

Valmisteverotuksessa alkoholijuomille määrättävän veron suuruus määräytyy voimassaolevassa lainsäädännössä valmistustavan mukaan. SOK ei pidä tarkoituksenmukaisena sitä, että verotuksen perusteena on valmistustapa. Käymisteitse valmistettujen ja etyylialkoholipohjaisten juomien verotus tulisikin yhtenäistää siten, että alkoholipitoisuudeltaan yhteneväisille juomille määräytyy samansuuruinen valmistevero. Yhtenäistämällä taattaisiin eri tuotteille ja eri valmistustapaa käyttäville yrityksille tasapuolinen kohtelu. Yhtenäisen valmisteveron suuruuden määrittelyssä tulee ottaa huomioon valmisteverojen vaikutukset matkustajatuontiin.

Arttu Laine
Kenttäjohtaja
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK)